

ANALÝZA PODNIKATELSKÉHO PROST EDÍ**ANALYSIS OF THE BUSINESS ENVIRONMENT****ING. MILENA BOTLÍKOVÁ¹****ING. JOSEF BOTLÍK²**

¹ Katedra managementu a podnikání	¹ Department of Management and Business
² Katedra informatiky	² Department of Informatics
Obchodn podnikatelská fakulta v Karviné	School of Business Administration in Karvina
Slezská univerzita v Opav	Silesian University in Opava
✉ Univerzitní nám stí 3, 733 40 Karviná, Czech Republic	
E-mail: botlikova@opf.slu.cz, botlik@opf.slu.cz	

Anotace

V sou asné dob pat í Karvinský region k restrukturaliza n ohroženým region m. Poslední m síce se hovo í o ukon ení t flebních prací v obci Karviná, ímfl by do-íto k zvý-ení jifl tak vysoké míry nezam stnanosti. Z t chto d vod je nutné vytvo it konkurenceschopný region, který bude schopen nabídnout podnikatel m dostate né podmínky pro jejich podnikání. Cílem lánku je zmapovat na základ dat SÚ, databáze SÚ a strategických dokument vývoj MSP a nalézt vztah mezi vývojem podnikatelských aktivit a vzd lanostní strukturou. Na základ korela ní analýzy byl specifikován vztah mezi t mito charakteristikami hospodá ského rozvoje regionu.

Klí ová slova

regionální rozvoj, konkurenceschopnost, obec s roz-í enou p sobností

Annotation

Karvina region currently belongs to the restructuring vulnerable regions. Last month, it discussed about the end of mining operations, thereby increasing the already high unemployment. It is necessary to create a competitive region for the following reasons. This region will be able to offer entrepreneurs sufficient conditions for their business. This article aims to map the development of MSP and to find the relationship between the development of business and educational structure. They used data CSO, the CSO and strategic documents. Based on the correlation analysis was specified relationship between the characteristics of the region.

Key words

regional development, competitiveness, municipality with extended powers

JEL classification: R23

Úvod

láněk byl tvo en v rámci projektu, kdy jedním z díl ích cíl je zmapování podnikatelského prost edí Karvinského regionu. Na základ komparace podnikatelských aktivit realizovaných na úrovni obcí s roz-í enou p sobností (dále jifl jen obcí ORP) na území Moravskoslezského kraje (dále jen MSK) bude vymezeno postavení Karvinska z pohledu malého a st edního podnikání (dále jen MSP). Zhodnocení vychází z dat eského statistického ú adu, regionálních strategických dokument , Rozboru udrffitelného rozvoje regionu, aj. Na základ analýzy bude zkoumána korelace mezi MSP a vzd lanostní strukturou. P estofle existuje ada zpracovaných studií a probíhá ada výzkum na toto téma, kontinuální výzkum umoflní vytvo it p ístupy k e-ení nedostate ného rozvoje, kdy nap . podle Tvrdon (Tvrdo , 2013) MSK a tedy i jeho jednotlivé územní celky v posledních letech

zaznamenávají výrazný propad v konkuren ním postavení mezi jednotlivými regiony. Dal-ím problémem posledních dvou desetiletí je zna ný pokles po tu obyvatelstva v d sledku nedostate nosti pracovních p íležitostí (Fojtíková, K, Tuleja, P., 2012). Existence dostate n konkuren ního prost edí umofní podnik m (od r. 2014 závod m) nabídnout takové prost edí, které umofní realizovat podnikatelskou innost s p íznivými výsledky. Z pohledu ob an je pak konkuren ní region schopen nabídnout takové flivotní a pracovní podmínky, které budou zlep-ovat jejich situaci.

1. Vývoj podnikatelských aktivit v Karvinském regionu

Konkurenceschopný region vytvá í podmínky pro zdárnou podnikatelskou innost. Základ hospodá ského r stu regionu je p edev-ím spojován s rozvojem MSP. V dne-ní dob lze tyto podniky považovat za pilí regionálního rozvoje. Podílí se z 60% na tvorbu HDP, absorbují 60% pracovní síly

R. MSP lze definovat podle r zných kritérií (podle p evaflující innosti, právní formy atd.) Jednou z možností je rozd lení na základ definice EU, kdy jednotlivé kategorie jsou rozd leny podle po tu zam stnanc a bilan ní hodnoty, pop . obratu. V rámci analýzy je pouflito rozd lení MSP podle SÚ na podniky podle po tu zam stnanc : bez uvedení po tu zam stnanc , bez zam stnanc , s 1-9, s 10-49 a 50-249 zam stnanci a podle odv tví. Opodstatnost velkých podnik není zanedbatelná, tyto podniky v-ak provád í v regionech mnohdy jen díl í innosti a nejsou tak propojeny s daným regionem.

Tab. 1: Vývoj MSP v Moravskoslezském kraji v letech 2005-2012

SO ORP	Po et podnikatelských subjekt								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Po adí
	+	+	+	+	+	+	+	+	05 12
Bílovec	4 450	4 556	4 624	4 787	4 810	4 902	5 022	5 049	15 16
Bohumín	4 822	4 894	4 936	5 095	5 229	5 361	5 528	5 462	14 13
Bruntál	8 110	8 161	8 239	8 346	7 993	7 858	7 930	7 797	8 10
eský T -ín	4 931	4 989	5 041	5 160	5 189	5 225	5 263	5 063	13 15
Fren-tát p R.	3 561	3 599	3 641	3 779	3 855	3 938	4 029	4 094	17 17
Frydek-Místek	20 559	20 789	21 242	21 922	22 031	22 466	23 078	22 824	3 2
Frydlant n. O.	4 361	4 442	4 554	4 733	4 805	5 022	5 265	5 380	16 14
Haví ov	15 254	15 339	15 469	15 744	15 809	15 893	15 778	14 762	4 4
Hlu ín	6 646	6 773	7 021	7 243	7 324	7 611	7 877	7 832	11 9
Jablunkov	3 456	3 504	3 575	3 674	3 250	3 395	3 550	3 640	19 19
Karviná	10 008	9 987	10 101	10 257	10 196	10 227	10 144	9 669	5 6
Kop ivnice	7 245	7 346	7 436	7 658	7 730	7 875	7 900	7 758	10 11
Krava e	3 557	3 637	3 747	3 857	3 987	4 046	4 125	4 090	18 18
Krnov	7 566	7 707	7 836	8 079	7 944	8 069	8 194	8 127	9 8
Nový Ji ín	9 546	9 710	9 845	10 054	9 873	9 927	10 064	9 824	6 5
Odry	3 124	3 142	3 161	3 266	3 222	3 261	3 282	3 205	21 21
Opava	21 003	21 335	21 691	22 098	22 100	22 529	22 782	22 267	2 3
Orlová	5 341	5 270	5 384	5 556	5 604	5 652	5 723	5 488	12 12
Ostrava	70 856	71 613	72 897	73 599	74 848	76 393	77 465	76 792	1 1
Rýma ov	3 203	3 213	3 244	3 313	3 265	3 287	3 335	3 296	20 20
T inec	9 055	9 132	9 274	9 495	9 420	9 646	9 752	9 596	7 7
Vítkov	2 393	2 436	2 469	2 540	2 396	2 474	2 501	2 496	22 22

(-ípká - vývoj mezíro ní zm ny. Po adí: 1 ó nejlep-í po adí)

Zdroj: vlastní zpracování

SO OPR Karvinského regionu Bohumín, eský T -ín a Orlová co do absolutních hodnot se v adí v rámci MSK mezi oblasti s podpr m rnou podnikatelskou inností, Karviná a Haví ov se vyzna ují vysokým po tem podnikatelských subjekt (tab. 1). Tak jako ostatní obce ORP, vykazovaly v absolutních hodnotách v letech 2005-2012 r st po tu podnikatelských subjekt . P estofle do-ko k mezíro nímu nár stu podnik MSP, vlivem krize a neut -ené ekonomické situace bylo v roce 2009 41 % obcí ORP MSK nuceno ukon it svou podnikatelskou innost cca 1500 podnikatel . Rok 2011 byl rokem nár stu podnikatelské innosti, v roce byl 2012 zaznamenán v jednotlivých obcích pokles

podnikatelských aktivit s výjimkou Karviné společně s Frýdlantem nad Ostravicí, Frenštátem, Jablunkovem, Krnovem a Vítkovem. Nejvýraznější meziroční nárůst podnikatelských aktivit (2,05 %) v MSK nastal v období 2008/2007, na kterém se podílely podniky bez zaměstnanců. Naopak nejvýraznější meziroční pokles intervalu 2005-2012 byl zaznamenán v období 2012/2011. Největší podíl na tomto poklesu měly podniky s 10-49 (-7,8 %) a 50-249 (-4,85 %) zaměstnanci. Pouhým vizuálním srovnáním vývoje MSP a podniků nad 250 zaměstnanců se jednoznačně nedá tvrdit, že v případě růstu ekonomiky velké firmy absorbují zaměstnance/samozaměstnance MSP a naopak. Ve většině obcí se projevuje s nárůstem MSP stagnace velkých podniků nebo shodný trend vývoje (viz tab. 2), což může být způsobeno migrací obyvatelstva popřípadě vyjádřením/odjíváním trendem zaměstnání.

Tab. 2: Tabulka meziroční vývoje MSP a velkých firem (>250 zaměstnanců) v letech 2005-2012

	06/05		07/06		08/07		09/08		10/09		11/10		12/11	
	MSP	VP	MSP	VP	MSP	VP	MSP	VP	MSP	VP	MSP	VP	MSP	VP
Bílovec	↗	→	↗	→	↗	↘	↗	→	↗	→	↗	→	↗	↗
Bohumín	↗	↘	↗	↗	↗	→	↗	→	↗	→	↗	↘	↘	↗
Bruntál	↗	→	↗	↗	↗	→	↘	→	↘	↘	↗	↘	↘	↘
eský Těšín	↗	→	↗	→	↗	↗	↗	→	↗	↗	↗	↘	↘	→
Frenštát p. R.	↗	↗	↗	→	↗	↗	↗	→	↗	→	↗	↗	↗	↘
F - M	↗	↗	↗	↗	↗	↘	↗	→	↗	↗	↗	↘	↘	→
Frýdlant n. O.	↗	→	↗	→	↗	↗	↗	→	↗	→	↗	→	↗	→
Havířov	↗	↗	↗	↗	↗	↘	↗	↘	↗	↗	↘	→	↘	→
Hlučín	↗	→	↗	→	↗	→	↗	→	↗	→	↗	→	↗	→
Jablunkov	↘	→	↗	→	↗	→	↘	→	↗	→	↗	→	↗	→
Karviná	↘	→	↗	→	↗	→	↘	↘	↗	↘	↗	↗	↗	↘
Kopivnice	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↘
Kravaře	↗	↗	↗	→	↗	→	↗	→	↗	→	↗	↗	↗	→
Krnov	↗	→	↗	→	↗	→	↘	→	↗	→	↗	→	↘	→
Nový Jičín	↗	↗	↗	→	↗	↘	↘	→	↗	→	↗	→	↘	↗
Odry	↗	↘	↗	↘	↗	→	↘	→	↗	→	↗	→	↘	→
Opava	↗	↗	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↘	→
Orlová	↘	→	↗	↗	↗	→	↗	→	↗	→	↗	→	↘	↗
Ostrava	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗	↘	↘
Rýmařov	↗	→	↗	→	↗	→	↘	↘	↗	→	↗	→	↘	→
Těšín	↗	↗	↗	→	↗	↗	↘	→	↗	→	↗	→	↘	↗
Vítkov	↗	→	↗	→	↗	→	↘	→	↗	→	↗	→	↘	→

Zdroj: vlastní zpracování

Pouze 2 obce ORP Karvinského okresu dosahují v absolutních hodnotách vysoký počet podnikatelských subjektů, ostatní jsou mírně pod průměrem, což se týká počtu MSP na 1000 obyvatel, pak podnikatelská aktivita v okrese zaostává. Dlouhodobě obce ORP Karviná zaujímají poslední místa mezi SO ORP v MSK, s výjimkou SO ORP eský Těšín. Meziroční růst v jednotlivých obdobích vykazoval klesající tendence (viz tabulka 3). Co se týká meziročního nárůstu podniků na 1000/obyv., v obcích Karvinského okresu v obdobích 2012/2005, obdobím po vstupu ČR do EU a obdobím 2007 vykazovaly pouze ORP Orlová a Bohumín nadprůměrné hodnoty nárůstu podnikatelských aktivit. Nejlépe si stojí v podnikání na počet obyvatel eský Těšín, který je nadprůměrným vývojem MSP (viz tabulka 3).

Tab. 3: Vývoj MSP na 1000 obyvatel a meziro ní nár st podnik MSP ve sledovaném období

	Podniky /1000 obyv.				Meziro ní zm ny (%)	
	2005	2007	2011	2012	2012/2005	2012/2007
Bílovec	172,63	178,98	193,5	195,26	36,73	9,10
Bohumín	139,65	142,58	162,0	160,61	14,89	12,65
Bruntál	207,69	211,68	207,4	205,19	-1,24	-3,07
eský T ín	182,72	188,65	200,0	192,74	5,42	2,17
Fren-tát p. R	189,49	192,17	211,2	214,28	13,05	11,50
F - M	189,02	194,32	209,6	206,66	9,27	6,35
Frýdlant n O	194,26	200,14	222,2	224,80	15,72	12,32
Haví ov	154,50	157,05	169,1	159,99	3,51	1,87
Hlu ín	167,79	176,19	196,1	194,73	16,02	10,52
Jablunkov	153,57	158,87	156,8	160,27	4,37	0,88
Karviná	134,89	136,61	144,9	139,97	3,62	2,46
Kop ivnice	174,43	178,67	190,8	188,26	7,86	5,37
Krava e	168,83	177,34	193,7	191,99	13,66	8,26
Krnov	177,61	184,23	196,0	195,13	9,77	5,92
Nový Ji ín	198,14	203,68	208,2	203,18	2,42	-0,25
Odry	177,99	180,89	188,3	185,37	4,04	2,48
Opava	206,18	213,41	223,6	219,01	6,13	2,62
Orlová	126,51	130,11	145,5	140,44	10,97	7,94
Ostrava	209,79	216,70	234,8	234,19	11,51	8,07
Rýma ov	189,57	195,18	204,9	203,89	7,42	4,46
T inec	162,85	166,73	176,1	174	6,69	4,36
Vítkov	169,58	175,35	180,9	181,30	6,86	3,39
pr m r	174,90	179,98	191,60	189,60	9,49	5,43
maximum	209,79	216,70	234,8	234,19	36,73	12,65
minimum	126,51	130,11	144,90	139,97	-1,24	-3,07

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky 4 je viditelné, že obce Bruntálska a východ MSK (ORP Jablunkov) jsou zaměřeny na zemědělství. V rámci SO ORP se na základě procentuálního zastoupení odvíjí specializuje na poskytování služeb například služeb restauračních, maloobchodu, velkoobchodu aj. Největší pokles celkově v obcích SO ORP MSK byl zaznamenán v oboru služeb (tj. restaurací, obchodů aj).

Tab. 4: Po adí v podíl podnik v MSK v jednotlivých oborech

	Zem d lství			Pr mysl			Stavebnictví			Služby		
	2005	2007	2012	2005	2007	2012	2005	2007	2012	2005	2007	2012
Břlovec	8	8	8	2	2	1	17	5	11	17	17	13
Bohumín	18	18	18	16	17	18	3	15	15	3	2	4
Bruntál	5	5	6	13	13	12	20	4	4	20	21	20
eský T řín	17	17	17	22	22	22	2	16	16	2	3	5
Frenštát/R	13	13	11	4	5	4	8	13	12	8	10	9
F-M	11	12	13	12	12	10	7	19	17	7	7	10
Frýdlant/O	6	7	4	6	6	6	16	22	22	16	16	19
Haví ov	21	21	21	21	21	21	6	21	18	6	4	1
Hlu ín	14	14	15	3	3	5	14	2	3	14	14	14
Jablunkov	1	1	7	20	20	13	13	9	5	13	12	6
Karviná	19	19	19	19	19	19	5	18	21	5	6	2
Kop ivnice	16	16	16	7	7	7	4	20	20	4	5	3
Krava e	15	15	14	1	1	2	21	1	1	21	20	22
Krnov	7	6	5	10	10	11	18	7	6	18	18	16
Nový Ji ín	10	9	9	11	11	16	11	8	8	11	13	17
Odry	3	3	2	5	4	3	19	6	7	19	19	18
Opava	12	11	12	9	8	9	12	10	10	12	11	11
Orlová	20	20	20	17	16	17	1	14	13	1	1	7
Ostrava	22	22	22	18	18	20	10	17	19	10	9	8
Rýma ov	4	4	3	8	9	8	22	3	2	22	22	21
T ínec	9	10	10	14	15	15	9	12	14	9	8	12
Vítkov	2	2	1	15	14	14	15	11	9	15	15	15

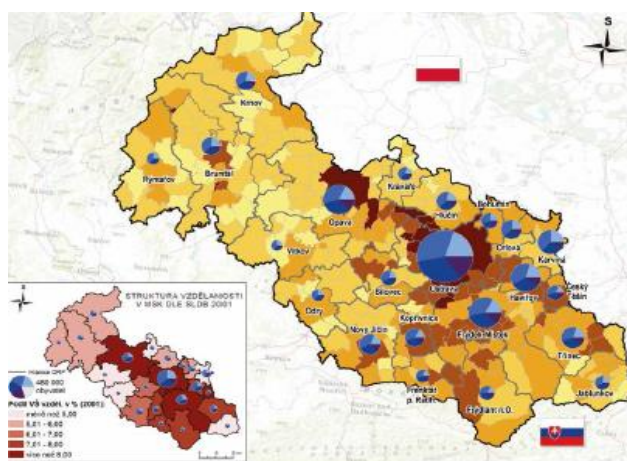
(1 - nejvyší po et podnik 23- nejnižší po et podnik)

Zdroj: vlastní zpracování

2. Úroveň vzd lání jako faktor ovliv ůjící podnikatelské aktivity

Mezi jednotlivými regiony existují prokazatelné rozdíly, a to jak v rámci úrovn technologií, velikosti úspor, tak v úrovních vzd lání jeho obyvatel (viz obrázek 1).

Obr. 1: Vzd lanostní struktura obcí ORP MSK

tmav hn dá ó vysoká úroveň vzd lání, sv tle hn dá ó nízká úroveň vzd lání, fialová ó VTM a sv tle modrá ó základní a bez vzd lání

Zdroj: Hruška et. (2012)

Jednou z podmínek realizace podnikatelských činností vedoucí k rozvoji regionu je v současné době lidský kapitál. V mnoha strategických materiálech na úrovni regionální, národní a nadnárodní je kladen důraz na konkurenceschopnost regionu, snahou je vytvářet sociálně stabilní a ekonomicky výkonný regionální prostor, který bude vykazovat nízkou míru nezaměstnanosti, bude disponovat kvalifikovanou pracovní silou s vysokou mírou vzdělanosti (Kutscherauer, 2010).

Tab. 5: Vzd lanostní struktura obyvatel +15 let v obcích ORP v MSK 2011

S ítání obyvatelstva 2011	Bez základního vzd lání	Základní vzd lání	St edo-kolské bez maturity	St edo-kolské s maturitou	Vysoko-kolské	Podíl obyvatel +15
Břlovec	163	4426	8105	6310	2233	21 371
Bohumín	198	5395	8420	7247	2483	24 614
Bruntál	277	7209	11972	8782	2752	31 347
eský T ín	112	3978	7629	7066	2794	21 703
Fren-tát/R	47	2837	6006	5041	1842	16 059
F-M	419	15717	32310	29794	11840	91 767
Frýdlant/O	169	3208	6687	6524	2756	20 018
Haví ov	433	16101	29146	23439	8416	78 526
Hlu ín	246	7164	13111	9214	3350	33 697
Jablunkov	109	4150	6867	5589	1713	18 704
Karviná	443	14155	22086	16274	4618	58 868
Kop ivnice	128	5945	12886	11086	3787	34 192
Krava e	91	3605	7618	4554	1487	17 675
Krnov	422	7428	13031	10362	2936	34 292
Nový Ji ín	173	7424	14781	12448	4509	39 714
Odry	107	3531	5713	3685	1109	14 325
Opava	661	15152	29880	26710	11140	86 329
Orlová	249	8265	14289	10609	3156	36 968
Ostrava	1591	52829	89945	83945	40527	280 860
Rýma ov	107	3143	5456	3689	1017	13 331
T ínec	256	9007	16200	14898	5405	46 590
Vítkov	135	2993	4525	2759	798	11 391

Zdroj: vlastní zpracován, data SÚ

Naopak nízká podnikatelská aktivita a nízká vzd lanostní úroveň m fle p edurovat sm rování regionu do pozice regionu s patologickými jevy, tj. se zvy-ováním úrovn kriminality a sociální exkluze. B hem posledních let zastávala (Municipal, 2013) R významnou pozici pro mnohé investory pro svou strategickou polohou a kvalifikovanou pracovní silou.

3. Vztah vzd lanostní struktury a MSP

Na základ hodnocení vlivu vzd lání a vzd lanostní struktury na MSP pomocí Spearmanovy korela ní analýzy (1), nabývajícího hodnot v intervalu $\langle -1; 1 \rangle$, byl prokázován p ímý (lineární) vztah mezi náhodnými veli inami a následnou verifikací významnosti koeficient r_s (viz tab. 6, 8) byla potvrzena lineární závislost mezi jednotlivými veli inami.

(1)

$$r_s = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n (R_i - \bar{R})^2}{n(n^2 - 1)}$$

Tab. 6: Podmínky Spearman v koeficient

Spearman v korela ní koeficient	Náhodné veli iny jiného nefl normálního rozdílení
Vysv tlivky	n počet parametr , xi; yi parametry
Spearman v koeficient	$-1 < r_s < 1$
šNaprostá ÷ Lineární závislost/ nezávislost	závislost = ± 1, naprostá nezávislost = 0
Lineární závislost	Optimální hodnota $r_s > \pm 0,45$
Kladné hodnoty r_s	X, Y pozitivní vývoj hodnot; ob hodnoty rostou
Záporné hodnoty r_s	Inverzní vývoj hodnot X a Y
Testování významnosti Personova korela ního koeficientu	
P íjetí závislosti - významnost koeficient	$r_s > t$ kritická hodnota
Testovací kritérium	$t_r = r_s \sqrt{(n-2) / (1-r_s^2)}$
Kritická hodnota	$ r_s > t_{(n-2)}$

Zdroj: Vlastní zpracování

Stanovením $H_0 = 0$ o nezávislosti dvou veli in a alternativní hypotéze $H_1 \neq 0$ o závislosti zkoumaných veli in, následném testování významnosti na hladin $\alpha = 0,01$ (tzn. 99 % vysv tlovaných

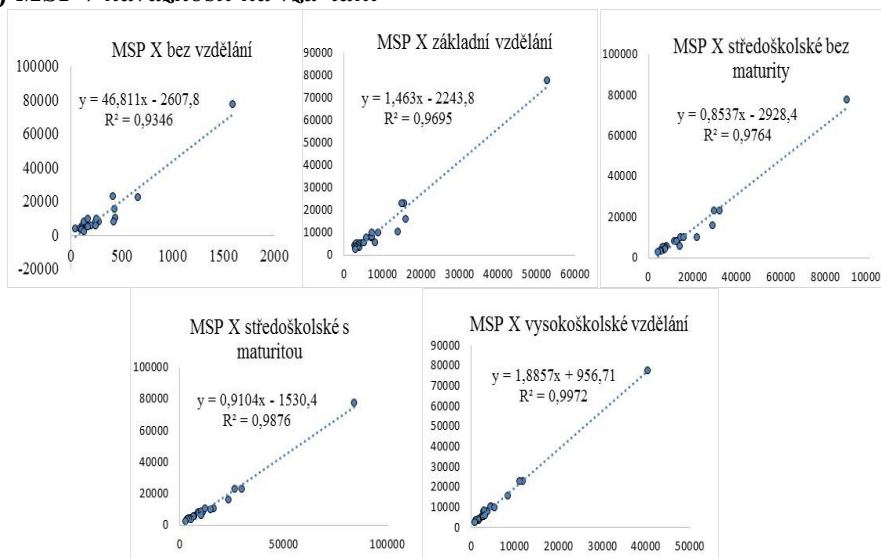
dat je lineárn závislých) bylo prokázáno, že vývoj MSP v MSK se bude vyvíjet pozitivn , pokud dojde k navý-ení vzd laných obyvatel, ale i nevzd laných obyvatel (viz tab. 7, obrázek 2).

Tab. 7: Korela ní analýza - Spearman v koeficient

MPS	Bez vzd laní	Základní	St edo-kolské bez maturity	St edo-kolské s maturitou	Vysoko-kolské
Spearman's	0,874**	0,937**	0,967**	0,980**	0,959**
Sig (2-tailed)	00	00	00	00	00
N	22	22	22	22	22

Zdroj: Vlastní zpracování (SPSS) ** 0,01

Obr. 2: Vývoj MSP v návaznosti na vzd laní

(osa x ó podnikání y ó vzd laní)

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 8: Tabulka testování Spearmanova korela ního koeficientu

	Bez vzd laní	Základní	St edo-kolské bez maturity	St edo-kolské s maturitou	Vysoko-kolské
Testovací kritérium	7,03	11,58	16,41	21,58	14,51
Kritická hodnota	2,8				

Zdroj: Vlastní zpracování

Z korelace je patrné, že r st osob prokazateln p inese rozvoj MSP, nejt sn j-í vztah je mezi vývojem MSP a osob se st edo-kolským vzd laním s maturitou a bez maturity, posléze je rozvoj spojován nejvíce s rostoucím vývojem vysoko-kolsky vzd laných obyvatel.

Záv r

V rámci výzkumu byla mapována situace v podnikatelské struktu e v ORP MSK se zam ením na ORP okresu Karviná a zji- ován vztah mezi po tem podnikatelských podnik a vzd laností strukturou (v rámci MSK). Co se týká vývoje MSP v ORP Karvinského regionu, tyto obce provozují v absolutním vyjád ení spí-e podpr m rnou podnikatelskou aktivitu oproti jiným ORP v MSK, s výjimkou ORP Karviná, Haví ov. Co se týká po tu podnik na 1000 obyvatel, disponovaly v roce 2011 nejvy- ími po ty podnik MSP v Karvinském regionu eský T -ín a Haví ov, pravd podobn je to dáno lep- í strukturou vzd laní, kdy jmenované obce mají vy- í po et obyvatel s ukon eným st edo-kolským vzd laním ukon eným maturitou a vysoko-kolsky vzd laných na 1000 obyvatel, kte í ovliv ují vývoj podnikatelských aktivit. Obyvatelé se st edo-kolským vzd laním bez maturity, mající t sný korela ní vztah s vývojem MSP, p evafluují v ORP Karviná a Orlová. Celková úroveň podnikatelských aktivit na Karvinsku se pohybuje pod pr m rem ORP Moravskoslezského kraje.

Literatura

- [1] CzechInvest, (2006). *Regionální hospodá ská konkurenceschopnost*. [online]. [cit. 2013-3-28]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/prirucka-verejna-sprava-208.pdf>.
- [2] eský statistický ú ad, (2013). [online]. [cit. 2013-3-28]. Dostupné z: www.czso.cz.
- [3] FOJTÍKOVÁ, K, TULEJA, P., (2012). Demographic Progression Of The Moravian-Silesian Region. In *10th International Scientific Conference on Economic Policy in the European Union*. Vendryn : Silesian Univ Opava. pp. 66-76. ISBN:978-80-7248-788-2.
- [4] HRUŠKA et. el., (2012). *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje* [online]. [cit. 2013-3-28] Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/podnikatel-investor/ke-stazeni/development-newsletter/2012/rijen/cdocuments-and-settings-novotnaan-plocha-oe34-dokumenty-newsletter-2012-aajen-kratka-socioekonomicka1-2-atlas-msk-socioekonomicka1-2-atlas-msk-2012.pdf>.
- [5] KUTSCHERAUER, A., (2010). Integrated indicators and model regions for evaluation of regional disparities in the Czech Republic. In *International Colloquium on Regional Sciences*. Brno: Masarykova univerzita. pp. 17-24. ISBN 987-80-210-5210-9.
- [6] MUŠICKÝ, E., (2013). *Vyší danové úlevy pomohou snížit nedostatek technicky vzd laných lidí*. [online]. [cit. 2013-3-28]. Dostupné z: <http://hn.ihned.cz/c1-61319860-vyssi-danove-ulevy-pomohou-snizit-nedostatek-technicky-vzdelanych-lidi>.
- [7] *Regionální inova ní strategie Moravskoslezského kraje*, (2012). Návrhová ást. [online]. [cit. 2013-3-28]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr.moravskoslezsky.cz/zip/ris_msk_2010_2020.pdf.
- [8] TVRDOŠ, M., (2013). Position of the Moravian-Silesian Region within the Czech NUTS 3 Regions. In *3RD International conference on Applied Social Science (ICASS 2013)*. Taipei, TAIWAN: Information Engineering Research Inst. USA. pp. 400-405. ISBN 978-1-61275-052-1.

P ísp vek byl zpracován v rámci grantu 20/2014 SU v Opav OPF v Karviné šAnalýza podnikatelského prostředí v Karvinském regionu.